N°. 269. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 12 NOVEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 9den dezer, n°. 66, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan *H. J. Pekkink* en *J. van der Minne*, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen als 1ste luitenants bij het 1ste half-bataillon rustende schutterij in het 2de district der provincie Zuidholland;

2°. mede eervol ontslag te verleenen aan *J. Nieuwenhuisen*, als officier van gezondheid der 3de klasse bij de dienstdoende schutterij te Maassluis, en zulks uit hoofde van verandering van woonplaats;

3°. de bij Koninklijk besluit van den 25sten October 1858, n°. 68, onder anderen gedane benoeming van *P. H. Havenkamp*, tot 2den luitenant bij de 2de compagnie van het 1ste half-bataillon rustende schutterij in het 2de district der provincie Zuidholland, in te trekken en te stellen buiten effect;

4°. bij de rustende schutterij in de provincie Zuidholland te benoemen:

2de district, 1ste half-bataillon, 1ste compagnie, tot 1sten luitenant *P. J. Bleem*, thans 2de luitenant;

tot 2de luitenants: *A. Vermaes* Wzn., thans sergeant-majoor, en *D. Mol*, thans sergeant;

2de compagnie, tot 1sten luitenant *K. Barendrecht*, thans 2de luitenant;

tot 2de luitenants: *J. Blank* Jzn., thans sergeant, en *J. Kuyper*, thans schutter.

Bij besluit van den 9den November jl., n°. 64, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Smilde te benoemen *W. van Riesen*, onder toekenning van eervol ontslag als burgemeester der gemeente Eelde.

Bij Koninklijk besluit van den 9den November 1859, n°. 59, is tot officier van gezondheid der 2de klasse voor de dienst der Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea benoemd de heer *C. F. Lucke*, doctor in de genees-, heel- en verloskunde, thans stads-geneesheer te Zutphen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

RIJKSTELEGRAAF.

Te *Meersburg*, *Neustadt* (in het Zwarte woud) en *Ueberlingen* in Baden, te *St. Servan* in Frankrijk, te Asciano in Toskane, te Carmona in Spanje, te Kiss in Algerie en te Gallipoli, Rodosto, Widdin en de Dardanellen in Turkije zijn telegraafkantoren geopend.

De kantoren te *St. Servan*, Carmona, Kiss en Asciano zijn respectivelijk tegen de voor Alençon, Algeciras, Arzen en de Toskaansche kantoren geldige prijzen bereikbaar; het kantoor te *St. Servan* voor alsnog alleen over Quiévrain.

De kosten van overseinen naar de overige kantoren zijn hieronder opgegeven. De verzending naar de nieuw geopende Turksche kantoren geschiedt langs den goedkoopsten weg, over het Servische grenspunt aan de Sava.

Het Deensche kantoor te Glücksburg is tijdelijk weder gesloten. Aan het kantoor te *Caldas de Reyes* is beperkte dagdienst en aan dat te **Marburg** (in Stiermarken) nachtdienst ingevoerd, terwijl de bestaande nachtdienst te Bern en Kehl is opgeheven.

Voorts zijn in Baden spoorwegdiensttelegraafkantoren geopend te *Wilferdingen* en *Orschweier* en het eerste over Karlsruhe, het andere over Offenburg bereikbaar gesteld.

Voor het verkeer over Frankrijk, Zwitserland en Sardinie met de kantoren te Bologna, Faenza (nieuw geopend), Ferrara, Forli, Ravenna en Rimini, in de Legatien van den Kerkelijken Staat, gelden thans mede de bepalingen van het verdrag van Bern, van den 1sten September 1858. De prijs van een berigt van 1 tot 20 woorden naar die kantoren wordt hieronder opgegeven.

Tot aanwijzing van den verzendingsweg strekt het dienstbijvoegsel: » voie Quiévrain, Suisse et Plaisance."

Voor den aanleg eener onderzeesche telegraaflijn tusschen de eilanden Sicilie en Malta, is een nieuwe goedkoopere verzendingsweg naar het laatstgenoemde eiland geopend. De verzending daarheen geschiedt tot het aanlandingspunt aan de Siciliaansche kust volgens de voorwaarden en prijzen welke voor het Koningrijk Napels van kracht zijn, en verder, tot aan Malta, volgens de bepalingen van het Berner verdrag, tegen den prijs van 1.40 gl. voor een berigt van 1 tot 20 woorden.

In de drie groote stadswijken van Konstantinopel, Galata, Pera en Stamboul bestaan telegraafkantoren.

Ter bespoediging en vereenvoudiging van het verkeer is het wenschelijk, dat bij het adres der berigten de aanwijzing van eene dezer wijken worde gevoegd, opdat de berigten zonder oponthoud naar dat gedeelte der stad waar de geadresseerde woont per telegraaf kunnen worden verzonden. Bij gebrek aan zulk eene aanwijzing, en wanneer de berigten aan Turksche ministerien of staatsambtenaren zijn gerigt, worden zij naar Stamboul geseind.

Berigten naar Toskane, den Kerkelijken Staat, behalve de Legatien, naar het Koningrijk Napels en naar de kantoren in Parma, welke respectivelijk worden berekend volgens het tarief dat is medegedeeld in de aankondiging van den 27sten September en 11den October jl., worden over Frankrijk en Zwitserland verzonden, en moeten mitsdien zijn voorzien van het dienstbijvoegsel » voie Quiévrain, Suisse et Plaisance."

Met wijziging van hetgeen in de aankondiging van den 11den October jl. n°. 122, nopens de kosten van overseinen en den verzendingsweg naar de Parmasche kantoren is medegedeeld, wordt voortaan het onderstaande tarief gevolgd en het dienstbijvoegsel » via Chapareillan " vervangen door: » via St. Louis-, St. Julien-Piacensa."

NAAR	Van Amsterdam, Assen, Enkhuizen, Groningen, Haarlem, Harlingen, Hoorn, Kampen, Leeuwarden, Meppel, Purmerende, Sneek, Wormerveer, Zaandam en Zwolle.	Van Arnhem.	Van Bergenopzoom, Breda, Oulenborg, Dordrecht, Goës, Gorinchem, Gouda, Middelburg, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, Utrecht, Vlaardingen en Vlissingen.	Van 's Gravenhage, Leyden en Scheveningen.	Van Hengelo.	Van 's Hertogenbosch.	Van Lemmer.	Van Maastricht, Roermond en Venlo.	Van Nijmegen.	Van Tiel.	Van de overige kantoren.
in Baden.	gl.	gl.	gl.	gl.	gl.	gl.	gl.	gl.	gl.	gl.	gl.
Meersburg	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	2.80	3.50	2.80	2.80	3.50	3.50
Neustadt i/S . .	3.50	2.80	2.80	3.50	2.80	2.80	3.50	2.80	2.80	2.80	2.80
Ueberlingen . . .	3.50	2.80	3.50	3.50	3.50	2.80	3.50	2.80	2.80	2.80	3.50
in Parma.											
alle kantoren.	7.00	7.00	6.30	6.30	7.00	6.30	7.00	6.30	7.00	6.30	7.00
in den Kerkelijken Staat. (de legatien.)											
Bologna . . . . . Faenza . . . . . . Ferrara. . . . . . Forli . . . . Ravenna . . . . . Rimini	9.10	9.10	8.40	8.40	9.10	8.40	9.10	8.40	9.10	8.40	9.10
in Turkije.											
de Dardanellen . Gallipoli	15.60	15.60	15.60	15.60	14.40	15.60	15.60	14.40	15.60	15.60	15.60
Rodosto. . . . . . Widdin.	12.00	12.00	12.00	12.00	10.80	12.00	12.00	10.80	12.00	12.00	12.00

's Gravenhage, den 10 November 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Het bezwaar, waardoor de onderteekening der vredesverdragen te Zürich zoo laatstelijk tegengehouden werd, is weggeruimd. Het betrof de berekening in Fransche francs van de som welke Frankrijk voor Sardinie's rekening aan Oostenrijk zou moeten betalen. De Fransche gevolmagtigden wilden het bedrag daarvan op 100, de Oostenrijksche op 104 millioen francs gesteld hebben. Thans brengt de telegraaph berigt dat er eene dading getroffen en het bedrag op 102 millioen francs gesteld is.

— De Londensche *Morning Post* van eergisteren behelst een schrijven van haren Parijschen correspondent, waarin het volgende voorkomt: » Er heerscht, gelijk ik reden heb te denken, tusschen de groote mogendheden een geest van toegeeflijkheid bij het maken van schikkingen omtrent het te houden congres. Naar ik hoor, is er besloten niet al die staten, welke de verdragen van 1815 hebben onderteekend, aan het congres te laten deelnemen. Frankrijk, Oostenrijk, Engeland, Rusland en Pruissen zullen gemagtigden zenden ter beraadslaging over de te Villafranca gemaakte bepalingen; indien zich in den loop dier beraadslaging noodzakelijkheid voordoet om andere staten te raadplegen, zullen deze welligt uitgenoodigd worden om gelastigden naar het congres te zenden; maar dit zal vermoedelijk van den loop der gebeurtenissen afhankelijk zijn. Wanneer de verdragen te Zürich onderteekend zijn, zal dit door den Franschen *Moniteur* aan het publiek medegedeeld, en tevens het houden van een congres aangekondigd worden. Men verwacht dat al de noodige beschikkingen voor het congres in deze maand zullen kunnen worden gemaakt, zoodat de vertegenwoordigers der vijf groote mogendheden in het begin van December zullen kunnen zamenkomen. Parijs zal denkelijk de plaats der zamenkomst zijn.

» De Koning van Sardinie heeft het bekende schrijven van Keizer Napoleon betreffende de regeling van Italie's zaken schriftelijk beantwoord. Ongetwijfeld zal ook dit antwoord, ter voldoening aan 's Konings wensch, wereldkundig gemaakt worden."

— De vertegenwoordigende vergadering van Toscana heeft op voorstel der regering besloten den Prins van Carignan uit te noodigen om tijdelijk en in den naam van Koning Victor Emanuel het bestuur over Toscana te voeren. Dit besluit is bij geheime stemming genomen; van de 155 tegenwoordige leden stemde slechts *één* daartegen. Verder is de regering door de vergadering gemagtigd om het bestuur te blijven voeren tot dat de genoemde prins het regentschap zou hebben aanvaard.

— De heer Farini, de dictator van Parma en Modena, heeft het bestuur over de Romagna aanvaard met eene proclamatie, wier inhoud door den telegraaph aldus wordt medegedeeld:

» Met vertrouwen neemt de dictator het hem door de volksvertegenwoordigers van de Romagna opgedragen gezag aan; hij zal gaarne medewerken om het moeijelijke en gevaarlijke van den tegenwoordigen staat van zaken te boven te komen.

» Europa weet dat gij katholijken zijt en, gelijk de katholijken van alle natien, tot de kerk behoort; maar als Italianen behoort gij aan uwe natie, en is het uw pligt uwe natie lief te hebben, te verdedigen en tot bloei te brengen.

» Gij verlangt niets anders dan wat alle beschaafde volken verlangd en verworven hebben, te weten vrijheid van denken, gewetensvrijheid, burgerlijke vrijheid en gelijkheid, en eindelijk de toepassing der beginselen, welke den grondslag van het staatsregt der Fransche natie uitmaken, van die natie welke onder de leiding van haar doorluchtig hoofd haar bloed voor ons heeft gestort, ons aansporende om onder de banier van Koning Victor Emanuel voor de onafhankelijkheid te strijden, ten einde vrije burgers van ons vaderland te worden.

» Europa weet dat het Italie tot rust kan brengen door de Italianen weder tot meester van Italie te maken; het weet dat wij bereid zijn om behoorlijke waarborgen tegen verstoring zijner rust te geven; maar het weet ook, dat het volk van de Romagna, indien het zijne langmoedigheid en zijn bezadigd gedrag vruchteloos zag blijven, niet zou bukken maar den tijd gekomen zou achten om alleen met het regt en de eer te rade te gaan."

— In een dezer dagen uitgevaardigd staatsstuk zegt het Sardinische gouvernement, dat Turyn in het politieke opzigt de hoofdplaats des rijks zal blijven, maar dat Milaan de hoofdplaats voor het regtswezen zal zijn, gelijk Genua de hoofdplaats voor den handel en het zeewezen van Sardinie is.

— De Turynsche *Opinione* van den 6den dezer zegt dat de inschrijving voor de Sardinische geldleening het bedrag van minstens twaalf millioen francs rente zal bereiken, dat is drie maal zoo veel als gevraagd is, en ziet daarin een schitterend blijk van vertrouwen op Sardinie's toekomst. De prijs waarvoor de nieuwe vijf percents schuldbrieven worden uitgegeven, is tachtig ten honderd, met genot van rente van 1 Januarij aanstaande af.

— De officiele *Wiener Zeitung* berigt dat de hertog van Modena uit Weenen naar Verona vertrokken is om aldaar zijne troepen in oogenschouw te nemen en voor hunne verpleging gedurende den winter de noodige voorziening te maken.

— De Paus heeft eene commissie van vijf kardinalen, met name Antonelli, Marini, Mertel, Bofondi en Barnabo, benoemd om de burgerlijke wetgeving van den Kerkelijken Staat te herzien.

— Een bij het Parijsche *Journal des Débats* ontvangen schrijven uit Rome van den 4den dezer behelst onder meer het volgende: » Er is hier aangaande het meer of minder spoedige vertrek der Fransche troepen volstrekt niets bekend; al de uiteen loopende geruchten, door sommige dagbladen daaromtrent verbreid, zijn geheel ongegrond. De meening, welke men in de kerkelijke wereld dikwijls hoort uiten, is dat zij nog niet spoedig zullen vertrekken, en dat zij welligt zelfs dan nog zouden blijven, indien het pauselijke gouvernement verklaarde hunne verwijdering te wenschen. Intusschen heeft zich hier eene omstandigheid voorgedaan, welke toont hoe algemeen het pauselijk gouvernement geacht wordt buiten staat te zijn om na het vertrek der Fransche troepen de openbare orde in de hoofdstad te handhaven. Meest alle rijke buitenlanders, welke zich door den onzekeren staat van zaken niet hebben laten afbrengen van hunne gewoonte om den winter te Rome door te brengen, maken bij het huren van woningen het beding dat het huurcontract met den dag, waarop de stad het Fransche garnizoen verliest, ophouden zal voor hen verbindend te zijn.

» De vraag van den dag is, of het pauselijke gouvernement hervormingen zal bewilligen. Zoo men de omloopende geruchten gelooven mogt, zou het op het punt zijn om daartoe over te gaan. De waarheid is dat lieden, welke daaromtrent goed onderrigt zouden kunnen zijn, betrekkelijk de besluiten des gouvernements niets met eenige zekerheid weten; en het zou wel kunnen zijn dat juist de besluiteloosheid datgene is waarin het gouvernement zich het meest gelijk blijft. De meening, welke men verlichte lieden meestal hoort uiten, is dat het pauselijke gouvernement, indien het iets toegeeft, zulks niet anders dan in den uitersten nood en zoo karig mogelijk doen zal."

ENGELAND.

De graaf van Ellenborough, een van de aanzienlijkste mannen van Engeland, gewezen gouverneur-generaal van Britsch Indie en lid van het laatste tory-kabinet, heeft dezer dagen openlijk zijn gevoelen over de Italiaansche aangelegenheden doen kennen. Onder toezending eener gifte voor het fonds tot wapening van Italiaansche vrijwilligers schrijft hij aan lord Brougham onder anderen het volgende: » Wapenen, geregelde zamenwerking en ordelijkheid maken de ware sterkte van een volk uit, en het wordt geëerbiedigd naar mate van die sterkte. Dat is de eenige grondslag waarop de onafhankelijkheid van ieder land kan en moet gebouwd zijn.

» Ik erken met innig leedwezen, dat de Italianen van de hun door den loop des oorlogs aangeboden gelegenheid nog weinig gebruik hebben gemaakt. Zij hebben zich grootendeels bepaald tot vreugdebedrijven ter voorafgaande viering der onafhankelijkheid, welke zij noch verworven noch verdiend hebben. Zij hebben gewacht om van anderen datgene te ontvangen wat zij te trotsch behoorden te zijn om aan anderen dan zich zelven te danken te hebben.

» Onder het bestuur van haastig gekozen en voor de hagchelijke omstandigheden niet opgewassen leiders zijn zij zelfs nu nog, vrees ik, in Midden-Italie niet genoegzaam toegerust tegen den inval van de twee onbeduidendste legers, het Napelsche en het pauselijke, waarmede zij bedreigd worden.

» Ik koester nog de hoop dat wij iets beters van de Italianen zullen zien. Ik hoop dat zij, geprikkeld door de voor Italie beleedigende voorstellen, welke door Frankrijk in het congres zullen gedaan worden, zich zullen opmaken tot verdediging van hun regt om hun eigen bestuur te kiezen, en het eenige middel tot verzekering van dat regt, dat is de wapenen, aanvatten en niet weder nederleggen zullen.

» .... Indien de Italianen geene andere verandering verkrijgen dan de vervanging van Oostenrijks heerschappij door Frankrijks invloed, dan zal enkel de uiterlijke vorm hunner vernedering verandering hebben ondergaan, en zal de grondslag voor aanhoudende oneenigheid en voor telkens weder uitbrekenden oorlog in Italie gelegd zijn.

» Ik geloof dat de vorming van eenen grooten, innerlijk eendragtigen en onafhankelijken staat in Italie (die groot zou moeten zijn om onafhankelijk te kunnen wezen) meer dan eenige andere maatregel, welke zou kunnen genomen worden, de strekking zou hebben om den vrede van Midden-Europa te verzekeren. Dat is de meening welke ik op het Weener congres opvatte en in het jaar 1816 in het Huis der Gemeenten verkondigde; en nog koester ik de hoop op verwezenlijking van dat denkbeeld."

FRANKRIJK.

In Frankrijk, gelijk in Engeland, worden aanstalten gemaakt om eerstdaags de inscheping van troepen naar China aan te vangen. Een schrijven uit Toulon van den 6den dezer zegt: » Men is steeds zeer ijverig voor de expeditie tegen China werkzaam. De groote oorlogsschepen van onze vloot, welke daarvan deel moeten uitmaken, zullen tusschen den 20sten en den 30sten dezer maand vertrekken; verscheiden daarvan zijn reeds begonnen hunne lading aan boord te nemen. Behalve die vaartuigen, wier getal voor deze haven alleen acht of tien bedraagt en welke 6000 man troepen benevens eene vrij groote hoeveelheid krijgsmaterieel moeten overbrengen, zijn verscheiden groote handelsvaartuigen in huur genomen; deze worden met steenkolen en leeftogt voor dezelfde bestemming geladen; er is er een daaronder, hetwelk alleen 1200 ton steenkolen en 1500 ton mondbehoeften aan boord moet nemen.

» Het plan is het arsenaal voor 's rijks marine alhier uit te breiden tot bijkans het tweevoudige van zijnen tegenwoordigen omvang. De daarvoor noodige grond is reeds onteigend en weldra zal de hand aan de uitvoering van het plan gelegd worden.

» Den 15den van deze maand zal het eerste geblindeerde fregat, hetwelk onze vloot zal bezitten, van stapel gelaten worden. Tot nog toe hadden wij alleen drijvende batterijen, dat zijn, om zoo te zeggen, pontons, welke zich niet zonder hulp van eenen stoomsleper kunnen roeren. De geblindeerde fregatten daarentegen zullen al de eigenschappen, welke de snel varende schepen kenmerken, aan de onkwetsbaarheid paren."

SPANJE.

Een telegram uit Madrid van den 9den dezer zegt: » De maarschalk O'Donnell is gisteren nacht vertrokken om zich aan het hoofd der naar Marocco bestemde troepen te plaatsen. Langs den weg van Madrid naar Cordova vond hij overal de steden en dorpen met vlaggen versierd, terwijl de bevolking hem feestelijk verwelkomde.

» Belangrijke giften worden alom in het land uit eigen beweging aan het gouvernement aangeboden. Zoodra de expeditie Afrika's kust bereikt, zal de landing plaats hebben."

NASCHRIFT.

ZÜRICH 10 November, des avonds. De drie verdragen zijn door de gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk en Sardinie zoo even op het raadhuis dezer stad onderteekend.

PARIJS, 11 November. De *Moniteur* behelst eene mededeeling van den volgenden inhoud: De werkzaamheden der conferentie van Zürich zijn ten einde gebragt. De overeenkomsten, welke zij tot taak had te sluiten, zijn den 10den door de gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk en Sardinie onderteekend. Zij bevatten drie verdragen: het eerste, tusschen Frankrijk en Oostenrijk, bepaalt den afstand van Lombardye aan Frankrijk onder de daaraan verbonden voorwaarden. Bij het tweede wordt dat gewest door Frankrijk onder dezelfde voorwaarden aan Sardinie overgedragen. De onderscheiden bepalingen dezer verdragen zijn in den geest der praeliminairen van Villafranca gesteld en strekken om aan dezelve volle werking te geven. Het Fransche en het Oostenrijksche gouvernement hebben zich onderling verstaan om stappen te doen tot het houden van een congres, hetwelk van de te Zürich gesloten tractaten zal hebben kennis te nemen en te beraadslagen over de geschiktste middelen om Italie te bevredigen en deszelfs rust op vaste en duurzame grondslagen te vestigen.

Verder behelst de *Moniteur* eene depêche van den Franschen minister van buitenlandsche zaken aan de Fransche gezantschappen, gedagteekend den 5den dezer en strekkende tot toelichting van de bepalingen der te

Zürich gesloten verdragen. Daarin wordt gezegd dat aangaande het politieke vraagstuk in het algemeen de te Zürich vereenigde gevolmagtigden geene beslissing te vellen hadden, welke op de omtrent regten van derden te maken eindschikkingen vooruitliep en tot de bevoegdheid van het Europesche overleg behoorde; uit welken hoofde de gevolmagtigden te Zürich eenvoudig de te Villafranca gemaakte bepalingen in andere woorden hebben wedergegeven, al het overige voor nadere schikkingen overlatende.

Het Fransche en het Oostenrijksche gouvernement — zegt de depêche verder — hebben in onderling overleg besloten tot het beleggen van een congres van de staten welke de verdragen van 1815 onderteekend hebben, met toevoeging van Napels, Rome en Sardinie, voor zoo veel de maatregelen tot herstel der rust in de Hertogdommen betreft. Keizer Napoleon heeft de voorwaarden ontworpen voor eene schikking, gebouwd op den teruggkeer van den Groothertog van Toscana. Buitendien zal de Keizer al zijnen invloed aanwenden tot bevordering der vorming van een Italiaansch eedgenootschap. Het is des Keizers overtuiging, dat de te Zürich gemaakte bepalingen met Italie's belang overeenkomen, vooral indien voor het Venetiaansche een afzonderlijk bestuur en een nationaal leger verworven worden.

Blijkens de maandelijksche opgave van den staat der Bank van Frankrijk heeft zij thans voor 573 millioen francs aan specie in kas, dat is 20 millioen minder dan vier weken vroeger, en voor 505 millioen francs handelspapier in handen, dat is 30 millioen meer. In denzelfden tijd is de hoeveelheid omloopende bankbiljetten met 4 millioen francs vermeerderd, en het nadeelige saldo der loopende rekeningen met 9 millioen verminderd.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 11*den November* 1859.

Zr. Ms. korvet *Juno*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee R. C. Sloos, is in den morgen van den 11den dezer van de reede van Texel naar zee vertrokken, ter opvolging zijner bestemming naar Oost-Indie.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Cornelis Dirks*, onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse J. F. Koopman, is den 11den dezer ter reede van Plymouth geankerd, komende van Duins.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare op heden gehouden zitting de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp houdende goedkeuring van eenige bepalingen der concessien voor den aanleg en de exploitatie der Noorder- en Zuiderspoorwegen.

De heer van Diggelen, die de eerste aan het woord was, schetste de groote behoefte in dit land aan het bestaan van spoorwegen ten einde Nederland, vooral ten opzigte van zijne handelsbelangen, gelijke middelen ter bevordering als in het buitenland te verschaffen. Hij onderzocht daarop de vraag wat het hoofddoel bij den aanleg van ijzerbanen moest zijn, en meende dat dit hoofdzakelijk zijn moest de daarstelling van een middel tot versnelde en gemakkelijke verzending van producten van het Rijk zelf en het binnenland, en daarenboven van het verkeer der ingezetenen. De gevolgen van zoodanige wel ingerigte gemeenschap konden niet anders dan weldadig zijn. Ten tweede moesten spoorwegen dienen om het eene land met het andere in betrekking te brengen; en ten derde behoorden zij te strekken om de zeehavens zoowel met de steden in het land zelf als buiten de grenzen langs de kortste wegen te verbinden. Spoorwegen aangelegd op eene wijze welke aan die vereischten voldeden, konden niet anders dan voor de onderneming zelve zoowel als voor de ingezetenen groote winsten opleveren. Voor den aanleg van zoodanige werken bezat Nederland, geloofde hij, voldoende middelen. De omstandigheden daartoe waren gunstig, de eischen van den tijd drongen de verwezenlijking dezer aangelegenheid niet langer uit te stellen. Eene der moeijelijkheden bij het ontwerpen van een spoorwegplan hier te lande was zijns inziens die op welke punten de rivierovergangen moesten plaats hebben, vooral uit het oogpunt van de veiligheid van personen en de keering van het gevaar, in het bijzonder bij ijsgang, voor de omliggende landen. Belangrijk achtte hij de vraag in hoe ver het kiezen van een centraal punt, waarnaar de rigting der lijnen zou geregeld worden, al of niet noodzakelijk was. Die keuze verviel echter in ons land als van zelf door den vorm van het Rijk, dat in het Noorden door de Zuiderzee in twee deelen als gescheiden werd. Uit een strategisch oogpunt was de aanleg van spoorwegen niet minder moeijelijk, daar zij aldus moesten zijn ingerigt dat de verdediging daardoor niet belemmerd maar veeleer versterkt werd. In het tweede deel zijner rede ging hij na de redenen welke veroorloven zouden van de door hem aangegeven beginselen bij den aanleg van spoorwegen af te wijken. Zoodanige afwijkingen konden zijns inziens plaats hebben wanneer men niet zonder noodzaak eene baan door eene onvruchtbare streek wilde doen loopen, of wanneer men voorloopig de aansluiting met het buitenland uitstelde zoodra die niet onmiddellijk gevorderd werd, en als men de rigting eenige buiging deed ondergaan om daardoor de geschiktste punten over de rivieren te vinden. Hierbij trad hij in een onderzoek van den toestand van het land, de dijken en de overlaten van den Tielerwaard, en wederlegde de gevoelens van hen die meenden dien staat als gunstig te moeten aanmerken. Den aanleg van een weg van Utrecht naar 's Hertogenbosch ontraadde hij ten eenen male, daar hij daarvan voor het vervolg de grootste rampen voorzag, en ondersteunde hierin de meeningen opgenomen in de adviesen van ambtenaren van den Waterstaat. Het in een land aangenomen defensiestelsel kon ook, naar hij opgaf, als eene reden aangenomen worden om van de algemeene beginselen bij den aanleg van een spoorweg af te wijken. Uit dat oogpunt geoordeeld, kon hij zich met de voorgeslagen rigting der lijnen voor den Noorderspoorweg vereenigen. Den weg van Meppel over Assen naar Groningen achtte hij voor het oogenblik zoo voor Drenthe als Groningen wenschelijk, en bij het gemis van eene baan in Friesland over Heerenveen, werd, meende hij, deze provincie niet te zeer benadeeld. Eene aansluiting van Groningen met Hannover rekende hij hoogst belangrijk, en deze zou op het meest geschikte tijdstip, geloofde hij, van zelve volgen. Mogt Amsterdam door een kanaal met eene haven aan de Noordzee voorzien worden, dan zou die stad, naar zijne wijze van zien, door de aangegeven rigtingen zeer bevoordeeld worden. Met het voorstel der Regering om twee rivierovergangen daar te stellen, verklaarde hij zich te kunnen vereenigen. De kosten, daarvoor te besteden, zouden niet hooger zijn dan voor overbruggingen op andere plaatsen, gelijk sommigen wilden, zoo als hij in bijzonderheden naging, en door berekeningen staafde. Door de beide aangegevene werd de verbinding tusschen de noordelijke en zuidelijke streken verzekerd, hetgeen bij een enkelen overgang niet het geval zou zijn, en deze, eenmaal aangelegd, de behoefte aan meerdere spoedig zou doen gevoelen. Om vele redenen, was hij van oordeel dat een weg door Noordholland niet mogt ontbreken. Inzonderheid verheugde hij zich dat bij het ontwerpen spoorwegnet in het oog was gehouden op welke wijze de nieuwe lijnen op het doelmatigst met de bestaande vereenigd konden worden. Ofschoon hij zich om de opgegeven redenen met het regeringsstelsel kon vereenigen, had hij daartegen wel, zoo door het gebrek van gewenschte wegen, of de verandering van andere, eenige bedenkingen, maar deze waren niet van dien aard om daarom het ontwerp af te stemmen, waardoor de aanvang der vervulling van veler wenschen alweder uitgesteld zou worden. De toekomst van Nederland zou, achtte hij, bedorven kunnen worden, indien men alweder wachtte met een begin te maken tot dat men er in geslaagd zou zijn, om, gelijk velen wenschten, een geconcentreerd stelsel uit te denken, of een ander van regte lijnen zonder slingeringen die bijna niet te vermijden zijn, gelijk de spoorwegnetten in het buitenland genoegzaam bewezen en met zoodanig uitstel zou men juist het buitenland bevoordeelen. De aangegeven rigtingen konden, naar zijn gevoelen, genoegzaam strekken tot bevordering van het algemeen belang, weshalve hij de aanneming van het wets-ontwerp in alle opzigten aanraadde. De veranderingen in de concessien opgenomen veroordeelde hij niet, en hij schreef die niet toe aan stelselloosheid van de zijde der Regering, daar deze door de omstandigheden hiertoe wel genoopt was geworden, terwijl, indien zij niet als nu gehandeld had, de natie, gelijk hij door een aantal daadzaken uit de geschiedenis dezer zaak aantoonde, het vooruitzigt niet hebben zou om zich in het bezit gesteld te zien van de sinds lang verlangde wegen, aan te leggen door middel van concessie op voor het Rijk matig gestelde voorwaarden, door personen die in alle opzigten, naar hij oordeelde, het algemeene vertrouwen verdienden. Aan het slot zijner rede gaf hij den wensch te kennen, dat, bij de aanneming der wet, de daarvoor vereischte werken gelijktijdig op verschillende punten mogten aangevangen worden, hetgeen de staat der schatkist gedoogde, terwijl daardoor veel vertier en welvaart al dadelijk ontstaan, en die in ruimere mate na den aanleg der wegen toenemen zouden, dan door, zijns inziens, verkeerd aangenomen en gevolgde beschermende stelsels in handel en nijverheid. Daarvan zou eene vermeerderde opbrengst der belastingen het gevolg kunnen zijn, hetgeen weder aanleiding zou geven tot mogelijkheid der afschaffing van sommige drukkende accijnsen en het voortgaan met amortisatie van schuld. Hij hoopte eindelijk dat alle partijzucht en naijver tusschen sommige steden en provincien omtrent deze zaak mogten ophouden, en daarmede de zaak, uit het oogpunt van algemeen belang beschouwd, eindelijk tot een goed einde gebragt worden.

De heer Thorbecke heeft zich afgevraagd of de uitvoering van spoorwegen bij wijze van concessie genoegzame waarborgen aanbood. Bij de beantwoording dezer vraag stuitte hij op onderscheiden bedenkingen. De eerste betrof de concessionarissen. Hij geloofde dat deze niet behoefden te zijn spoorwegspecialiteiten noch geldmannen, maar wel moest men weten wat zij voor dergelijke concessie hadden verrigt, bijv. aan uitgewerkte plannen, profillen, begrootingen van uitgaven enz.; wat hadden de hier bedoelde personen gedaan? De tweede bedenking was waarom de zaak niet liever regtstreeks was uitbesteed, en groote aannemers ondersteund, waardoor de Staat zich tegen de groote kosten en tegen het nadeel van te geringe opbrengsten der wegen gevrijwaard zou hebben; de derde bedenking was dat in deze zaak geene mededinging was toegelaten, waardoor onzeker was of men niet betere concessien had kunnen aangaan; eene vierde eindelijk was dat er geene minste waarborgen bestonden voor de uitvoering der zaak, daar het onzeker was of het noodige geld zou gevonden worden, op de in de concessien gestelde bepalingen. Ten tweede heeft hij gevraagd of het plan der Regering aan de algemeene behoefte voldeed, en doeltreffend was om te worden uitgevoerd. Daar het bleek dat de Regering vele provinciale en locale belangen had zoeken te bevorderen, had hij onderzocht welke waarde aan verlangens van die zijde moest worden gehecht, en dat onderzoek was niet gunstig geweest. Omtrent het doeltreffende der voorstellen had hij met leedwezen opgemerkt dat daarbij niet in aanmerking waren genomen de bestaande waterwegen en de ligging der zeehavens van dit land, in overeenstemming met de plannen tot doorgraving van Holland op zijn smalst en de verbetering van de Maas bij den hoek van Holland, ten einde de gemeenschap met de zee te verbeteren. Een voor hem onoverkomelijk bezwaar tegen dit voorstel was dat men op eens te veel wilde en in weinige jaren verscheiden honderd mijlen wegs, vele bruggen en dammen verlangde daar te stellen. Was men zeker in welke orde en op welke punten het werk zou aangevangen en doorgezet worden? Hoe veel kracht er ook in dit land voor den aanleg van werken van openbaar nut mogt wezen, men mogt, meende hij, in dit opzigt niet uit het oog verliezen, dat men aangaande dergelijke zaken als deze hier nog in de kindschheid verkeerde, terwijl men de ondervinding van elders wel moest raadplegen. In andere landen van gelijke grootte als Nederland was men niet zoo snel voortgegaan, bijv. in Piemont, noch in Duitsche staten, welke laatste onderling gedrongen werden uit eigen belang zich zooveel mogelijk te spoeden. Hierbij trad hij in bijzonderheden omtrent het gebeurde in Hannover, Beijeren, Saksen, Wurtemberg en Baden. In Belgie had men zich evenmin dermate gespoed bij den aanleg der spoorwegen, ter uitvoering van de wet van 1834, ofschoon de regering aldaar telkens was aangemaand door de vertegenwoordigers der onderscheidene provincien om met het werk onafgebroken voort te gaan. Bij de nu in behandeling zijnde concessien werd veel te veel geëischt. Nergens was men, zoo veel als hij wist, aangevangen met een net van wegen daar te stellen dan in Frankrijk, en dat had aldaar tot verwarring aanleiding gegeven. Indien het mogelijk ware het werk binnen den gestelden tijd af te doen, geloofde hij nog niet dat men een begin had mogen maken met een zoo zamengesteld plan als het onderhavige, maar alleen met hoofdlijnen, waaraan naar de allengs toenemende behoefte, meerdere lijnen zich konden hechten. Spoorwegen toch waren geleiders van handel en verkeer en uit de opbrengst daarvan zou men kunnen opmaken of zij al dan niet noodzakelijk zijn. De Regering gaf zijns inziens voor de goede uitvoering en den goeden uitslag der zaak, zoo als zij die nu voorstelde, geene goede uitzigten. De verandering in aanvankelijk ontworpen plannen gemaakt, mogt men niet

op de verantwoordelijkheid van de natie noch van de Kamer stellen. Hij voor zich meende dat men er zich in den aanvang alleen toe moest bepalen het hoogst noodige daar te stellen. De keuze van lijnen oordeelde hij te zijn van de grootste waarde, daar deze strekken konden om juist het verkeer naar zekere punten te leiden. In het regeringsplan waren er, zijns inziens, onderscheidene lijnen te veel, terwijl hij daarin vele andere miste. Die leemten zou hij in deze algemeene beraadslagingen nu niet opgeven. Voor het geval echter dat het voorstel den bijval der meerderheid van de leden niet mogt verwerven, dan zou hij, met eenige anderen, eene wijziging voorstellen, waaruit zou kunnen blijken welk gevoelen de meerderheid der Kamer voorstond.

De heer Duymaer van Twist trad in eenige finantiele beschouwingen omtrent het regeringsplan. Hij vroeg zich af of er zoo veel behoefte aan spoorwegen in dit land was, dat men zich de aanzienlijke kosten van staatswege daaraan te besteden, moest getroosten. Spoorwegen achtte hij een duur middel van vervoer wanneer massa's personen en goederen daarmede worden vervoerd. De behoefte aan spoorwegen erkende hij volmondig, vooreerst lettende op hetgeen in het buitenland plaats heeft gehad, tegen welken stroom wij niet zouden kunnen opwerken bij gemis van dergelijke wegen in ons eigen land, en ten tweede in aanmerking nemende dat die middelen van vervoer strekken tot ontwikkeling van materielen en intellectuelen aard, terwijl het verlangen naar de bevrediging der behoefte daaraan zich algemeen heeft geuit. Als de zaak goed was en de uitvoering daarvan de krachten der natie niet te boven ging, dan behoorde men aan dat verlangen te voldoen. Vele waren de offers, te brengen voor deze aangelegenheid, die hij, ofschoon niet aanvankelijk, dacht, van staatswege goedkooper waren aan te leggen dan bij wijze van concessie. De vraag in hoever de schatkist de lasten der verleende garantie van rente kon dragen, beantwoordde hij bevestigend. Ofschoon in finantiele aangelegenheden eenigzins zwaartillend, vooral uit aanmerking van de omstandigheid dat de nadeelige saldo's op onze begrooting van uitgaven moeten worden gedekt door aanzienlijke bijdragen uit Oost-Indie en dat die bijdragen aan groote wisselvalligheden onderworpen waren, geloofde hij echter dat men de kansen dienaangaande eer beloopen moest dan de kans voor de nadeelige gevolgen bij de niet-voldoening aan de gevoelde behoefte aan spoorwegen. Bij de bevrediging van zoodanige behoefte zou de natie meer gebaat zijn, meende hij, dan door de afschaffing van belastingen, waartoe men in den laatsten tijd was overgegaan. Beter ware het dergelijke plannen tot vermindering of afschaffing vooreerst te laten varen, te waken tegen alle uitzetting van de uitgaven en met amortisatie van schuld zoo veel mogelijk voort te gaan, steeds in de hoop, dat de opbrengst der belastingen klimmende mogt blijven. Bij den aanleg van staatsspoorwegen zouden zijns inziens, dezelfde finantiele moeijelijkheden ontstaan. Bij deze algemeene beraadslagingen wenschte hij geen oordeel te vellen over de rigting en de hoeveelheid der ijzerbanen in het onderhavige regeringsplan, maar deze aangelegenheid alleen uit een geldelijk oogpunt beschouwd hebbende, verklaarde hij, dat in dat opzigt voor hem geene bezwaren bestonden, weshalve hij op die gronden niet gezind was zijne stem aan het wets-ontwerp te weigeren.

De beraadslaging zal op morgen voortgezet worden.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
10	BOVEN-RHIJN.	*Keulen*,	+ 38.87	+ 3.02	8 ure	〃	0.22
〃	WAAL.	*Nijmegen*	〃	〃	〃 〃	〃	〃
10	NEDER-RHIJN.	*Arnhem*,	+ 9.25	+ 2.34	8 〃	〃	0.25
10	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 9.79	+ 2.42	8 〃	〃	0.20
9		*Maastricht*, (brug)	+ 43.13	+ 0.93	8 〃	0.05	〃
9	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.74	〃	8 〃	0.08	〃
10		*Grave*,	+ 6.50	+ 1.65	8 〃	〃	0.05
10	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.73	〃	2 u. 30 m.	〃	1.00
		Brielle L. W.	− 0.64	〃	11 u. 30 m.	〃	1.08

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

De Afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen zal eene Gewone Vergadering houden op Maandag, den 14den November eerst komende, des voormiddags ten half twaalf ure, in het Gebouw der Akademie (Trippenhuis) te Amsterdam.

H. J. KOENEN,
Secretaris der Letterkundige Afdeeling.

Het licht op dezen nieuwen toren zal met zons-ondergang van den 1sten November dezes jaars voor het eerst ontstoken worden en daarna tot nadere aankondiging alle nachten branden.

2°. *Staking van lichten langs de kusten van Louisiana en Texas.* Blijkens bekendmaking van het *Treasury Department*, *Office Lighthouse Board*, te *Washington*, worden *na den 1sten November dezes jaars* de nagemelde lichten *niet meer ontstoken*, als:

het *licht* op den *lichttoren* in de *Barataria Baai*, op de kust van *Louisiana*, en het *licht* op den *lichttoren* op *Corpus Christi*, op de kust van *Texas*.

's Gravenhage, den 1sten November 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BEKENDMAKING.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge vroegere aankondiging, op heden bij heeren Gedeputeerde Staten heeft plaats gehad de zeventiende Uitloting van tien aandeelen in de provinciale Geldleening van honderd drie en twintig duizend gulden, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven over het dienstjaar 1851, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 11den Januarij 1851, n°. 23, en dat bij die gelegenheid zijn uitgeloot de navolgende aandeelen, als: n°. 17, 21, 31, 34, 38, 47, 53, 75, 80 en 101, welke betaalbaar zullen zijn op 1 Januarij 1860 ten kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden.

Leeuwarden, den 24sten October 1859.

De Commissaris des Konings voornoemd,
van Panhuys.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

Noord-Willemskanaal, — Onteigening.

De Burgemeester der gemeente Haren, ter voldoening aan het voorschrift der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125), brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de stukken, rakende de onteigening, ten algemeenen nutte van de gronden in de gemeente Haren gelegen, welke voor den aanleg van het Noord-Willemskanaal benoodigd waren en niet in der minne konden worden verkregen, op de secretarie der gemeente zijn nedergelegd, ter inzage van een ieder, gedurende dertig dagen van af en met den veertienden November e. k.

Tevens worden de belanghebbenden herinnerd aan den bij de wet bepaalden termijn van dertig dagen, binnen welken zij hunne bezwaren, mondeling of schriftelijk aan het collegie van Burgemeester en Wethouders der gemeente Haren moeten opgeven.

Haren, den 10den November 1859.

De Burgemeester der gemeente Haren,
L. T. Jorissen.

AANBESTEDING

wegens het stichten van een Steenen gebouw tot plaatsing van een

Stoomvijzelgemaal.

Het Polderbestuur van den Veenpolder van Echten, in de gemeente Lemsterland, Provincie Friesland, zal, op Donderdag den 17den November 1859, des middags ten 12 ure, in het Logement de Wildeman te Lemmer, onder nadere approbatie, bij inschrijving en opbod, Aanbesteden:

het stichten van een Steenen Gebouw, met de vereischte Funderingen, en de Leverantie van al de daarvoor benoodigde Materialen tot plaatsing van een Stoomvijzelgemaal, in den Ringdijk van den genoemden Veenpolder, langs den zuidelijken oever van het Tjeuke-meer, onder het dorp Echten.

Waarvan de Bestekken, van af veertien dagen vóór den dag van Aanbesteding, ter lezing zullen liggen: te Amsterdam in het Wapen van Friesland bij Kloppenburg, Groningen bij de Wed. Bulsing, Zwolle bij Spreker, Lemmer in de Wildeman, Echten bij de Wed. M. H. Koopmans, Leeuwarden bij C. Witteveen, Harlingen bij Beidschot, Dokkum in den Posthoorn, Bolsward bij Wijbes, Sneek bij G. de Ruiter, Makkum in den Prins, Stavoren in de Stadsherberg, Dragten in den Phenix, Heerenveen in het Posthuis, Wolvega bij Padberg, Joure bij S. van der Zee, Akkrum bij Kuipers, Kuinre bij de Wed. Koopmans, Gorredijk bij F. van der Wal.

De aanwijzing in loco zal plaats hebben den dag te voren, des morgens ten 10 ure, waartoe belanghebbenden zich behooren te bevinden bij de Wed. M. H. Koopmans te Echten, terwijl inmiddels nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de Heer jhr. W. J. Backer, Civiel-Ingenieur te Kampen.

Lemmer, den 24sten October 1859.

Het Polderbestuur voornoemd,
O. R. van Andringa de Kempenaer, *Voorzitter*.
F. O. Sleeswijk, *Secretaris*.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Openbare Aanbesteding, onder nadere goedkeuring van het Departement van Kolonien, in 34 perceelen, van:

45000	Ned. pd.	Zweedsch Staafijzer;
71300	»	Staafijzer;
1650	»	Plaatijzer;
770	»	Hardings Bandijzer en IJzerdraad;
200000	»	Gietijzer;
950	»	Koperen Spijkers en Nagels;
525	»	Plaat-, Soldeer-, Koper en Koperdraad;
77000	»	Staaf- en Plat lood;
5150	»	Soldeerlood en Tin;
2000	»	Zink in Bladen;
3075	Bladen	enkel en dubbel Blik;
1970	Ned. pd.	Staal;
36390	»	Spijkers;
26000	»	Wormnagels;
22200	»	Loodwit.

Diverse Verwwaren.

51000	Ned. kan	Lijnolie;
450	»	Traan;
14200	Ned. pd.	Pik;
17000	Ned. el	Hollandsch Zeildoek;
23000	»	» Karldoek;
1100	»	Spring Zeildoek;
5000	»	Presenningdoek;
6000	»	Kardoessaai;
10200	»	Vlaggedoek.

Divers Borstelwerk.

7900	Stuks	Witte en Groene Glasruiten;
500	»	Glazen Dakpannen;
1150	»	Riemen en Hoosvaten;
7835	»	Schoppen, Spaden enz.;
2800	»	Messen.

Divers Touw en Garen.

Divers Linnen en Kemelsgaren.

705	Riem	Papier;
8000000	Stuks	Metselsteenen;
6969	»	Vijlen;
8920	Ned. pd.	Compositie-huidspijkers;
40	»	Draadnagels;
1000	»	Compositie gewone Spijkers.

De Voorwaarden van Levering liggen ter inzage aan het Departement van Kolonien, en voorts op elken werkdag, van 10 tot 3 ure, ten Kantore van de Directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, te Amsterdam, en van hare Agenten, te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, te Leeuwarden en Middelburg, alwaar de Inschrijvingsbiljetten verkrijgbaar zijn, welke op Donderdag 17 November eerstkomende, des middags ten 12 ure, vrachtvrij moeten ingeleverd worden aan het locaal der Maatschappij, te Amsterdam, waarna onmiddellijk tot de voorloopige toewijzing zal worden overgegaan.

Amsterdam, 5 November 1859.

NB. Ter voorkoming van vergissingen wordt den gegadigden medegedeeld, dat er slechts 687,3 Ned. ponden *Touw met een hart* wordt Aanbesteed, in plaats van 6873 Ned. ponden, zoo als in eenige exemplaren van het Bestek staat vermeld.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** In den jare 1800 negen en vijftig, den tienden November, ten verzoeke van *Martha Schrik*, wonende te Amsterdam op de Brouwersgracht, n°. 20, alwaar zij woonplaats kiest, en uit kracht van een verlof door de Arrondissements-regtbank te Amsterdam (Eerste Kamer), aan haar Requirante verleend bij beschikking in dato 3 October 1800 negen en vijftig, zijnde geregistreerd, heb ik *Leonardus Hubertus van Lieshout*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, aldaar wonende op den Singel bij het Klooster, D, 161,

Gedagvaard:

Willem Christiaan Ulrichs, laatst gewoond hebbende te Amsterdam, thans zonder bekende woonplaats in het Koningrijk, bij gevolg mijn Exploit doende bij aanplakking van twee afschriften dezer acte, het eene aan de voorname Deur der Vergaderplaats van de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, het andere aan het Huis der Gemeente van de stad Amsterdam, terwijl ik een derde afschrift dezer acte heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij meergemeldo Regtbank, sprekende daartoe in zijn Parquet, op het Paleis van Justitie te Amsterdam, met Zijn Edel Achtbare zelven, die het oorspronkelijk dezer met *gezien* geteekend heeft; zullende voorts deze Dagvaarding nog worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant*, als daartoe bij voorzegd verlof uitdrukkelijk aangewezen,

Om na verloop van drie maanden na heden, en alzoo op Woensdag den twee en twintigsten Februarij 1800 zestig, des voormiddags ten elf ure, bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen ter Teregtzitting der Arrondissements-regtbank te Amsterdam (Eerste Kamer), aldaar zitting houdende in het Paleis van Justitie op de Prinsengracht bij de Leidsche gracht; — ten einde:

aangezien de Eischeresse op den 15den April 1846 met den Gedaagde is gehuwd;

aangezien de Gedaagde in 1852 is aangemonsterd als Zeilmaker op het schip *Eolus*, Kapitein *Slichtenbree* Jr., en daarmede vertrokken naar Java;

aangezien sedert 18 December 1853, als wanneer deze bodem van Java is verokken, geene tijding van denzelve is ingekomen, en het er alzoo voor mag gehouden worden, dat hetzelve schip is vergaan en haar Echtgenoot daarbij is omgekomen;

aangezien de Eischeresse dus belang heeft op wettige wijze te procederen tot verklaring van Vermoedelijk Overlijden van gemelden haren Man en tevens tot het bekomen van vergunning om een ander huwelijk aan te gaan,

Mitsdien voor gezegde Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege, van zijn aanwezen te doen blijken; den Gedaagde tevens aanzeggende, dat, ingeval noch de Gedaagde, noch iemand voor hem op deze Dagvaarding zal opkomen, die van zijn aanwezen zal doen blijken, door de Eischeresse zal worden geconcludeerd, dat haar daarvan zal worden verleend acte, met verlof tot het doen eener tweede dergelijke Dagvaarding.

En heb ik Deurwaarder voornoemd den Gedaagde aangezegd, dat de Procureur *Fredrik Ernst Dammers* als zoodanig in dezen voor de Eischeresse wordt gesteld om voor haar te occuperen, terwijl ik voorts, Exploit doende en sprekende als voren, aan den Heer Ambtenaar van het Openbaar Ministerie voormeld, buiten en behalve afschrift dezer acte, ook nog heb gelaten afschrift van de beschikking in den hoofde dezer gemeld.

De kosten dezer zijn in debet f 4.85.

L. H. van Lieshout.

Gezien en afschrift overgenomen door ons Officier van Justitie in het Arrondissement Amsterdam, in dato ut supra. (Get.) *H. A. Hartogh.*

[Kosteloos.]

*** In den jare 1800 negen en vijftig, den tienden November, ten verzoeke van *Maria Catharina Zimmerman*, wonende te Amsterdam in de Kleine Kattenburgerstraat, n°. 681, alwaar zij woonplaats kiest, en uit krachte van een verlof door de Arrondissements-regtbank te Amsterdam (Eerste Kamer), aan haar Requirante verleend bij beschikking in dato tien October laatstleden, zijnde geregistreerd, heb ik *Leonardus Hubertus van Lieshout*, Deurwaarder bij dezelve Regtbank, wonende te Amsterdam, op den Singel bij het Klooster, D, 161,

Gedagvaard:

Pieter Hansen, laatst gewoond hebbende te Amsterdam, thans zonder bekende woonplaats in het Koningrijk, bij gevolg mijn Exploit doende bij aanplakking van twee afschriften dezer acte, het eene aan de voorname deur der Vergaderplaats van de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, het andere aan het Huis der Gemeente van de stad Amsterdam, terwijl ik een derde afschrift dezer acte heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij meergemelde Regtbank, sprekende daartoe in zijn Parquet op het Paleis van Justitie te Amsterdam met Zijn Edel Achtbare zelven, die het oorspronkelijk dezer met *gezien* geteekend heeft; zullende voorts deze Dagvaarding nog worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant*, als daartoe bij voorzegd verlof uitdrukkelijk aangewezen,

Om na verloop van drie maanden na heden, en alzoo op Woensdag den twee en twintigsten Februarij 1800 zestig, des voormiddags ten elf ure, bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen ter Teregtzitting der Arrondissements-regtbank te Amsterdam (Eerste Kamer), aldaar zitting houdende in het Paleis van Justitie op de Prinsengracht bij de Leidsche gracht; — ten einde:

aangezien de Eischeresse den 18den Mei 1842 met den Gedaagde is gehuwd;

aangezien de Gedaagde in 1854 is aangemonsterd als Kok op het schip *Susanna Geertruida*, kapitein *D. Steenveld* Jr., en daarmede van hier is vertrokken naar Java;

aangezien sedert den 30sten December 1854 van gemelden bodem geene tijding is ingekomen en het er alzoo voor mag gehouden worden dat hetzelve schip is vergaan en haar echtgenoot daarbij is omgekomen;

aangezien de Eischeresse dus belang heeft op wettelijke wijze te Procederen tot verklaring van Vermoedelijk Overlijden van gemelden haren man, en tevens tot het bekomen van vergunning om een ander huwelijk aan te gaan,

Mitsdien voor gezegde Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege, van zijn aanwezen te doen blijken; den Gedaagde tevens aanzeggende, dat, ingeval noch de Gedaagde, noch iemand voor hem op deze Dagvaarding zal opkomen, die van zijn aanwezen zal doen blijken, door de Eischeresse zal worden geconcludeerd, dat haar daarvan zal worden verleend acte, met verlof tot het doen eener tweede dergelijke Dagvaarding.

En heb ik Deurwaarder voornoemd den Gedaagde aangezegd, dat de Procureur *Fredrik Ernst Dammers* als zoodanig in dezen voor de Eischeresse wordt gesteld om voor haar te occuperen, terwijl ik voorts Exploit doende en sprekende als voren, aan den Heer Ambtenaar van het Openbaar Ministerie voornoemd, buiten en behalve afschrift dezer acte, ook nog heb gelaten afschrift van de beschikking in den hoofde dezer gemeld.

De kosten dezer zijn in debet f 4.85.

L. H. van Lieshout.

Gezien en afschrift overgenomen door Ons Officier van Justitie in het arrondissement Amsterdam, in dato ut supra. (Get.) *H. A. Hartogh.*

[Kosteloos.]

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage (Tweede Kamer), den zevenden November 1859 gewezen, is de Heer *Frederik Eduard Eckstein*, Particulier, wonende aldaar, op eigen verzoek, uit hoofde van zwakheid van vermogens, gesteld onder Curatele.

De Officier van Justitie bij voormelde Regtbank,

C. F. Th. van Maanen, *Subst.*

*** Bij Acte, op heden voor den Notaris *Jacques Mulder*, en getuigen, alhier verleden, is tusschen de ondergeteekenden *Herman Cornelis Veltman*, Fabrikant, en *August Eliza Marinus Tromp*, zonder beroep, beiden alhier wonende, aangegaan eene Vennootschap betrekkelijk eene Stoom-katoenspinnerij en het Fabriceren van Watten en Dekens, onder de Firma van *Gebroeders Veltman*, waarvan beide Vennooten de teekening hebben, echter uitsluitend de Vennootschap betreffende, en geenszins tot opneming van gelden, sluiten van borgtogten of andere hazardeuse ondernemingen. De Vennootschap is aangegaan voor eenen onbepaalden tijd, ingegaan 1°. November 1859.

Amsterdam, 9 November 1859.

H. C. Veltman,
A. E. M. Tromp.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Vrijdag 11 November 1859.

Amsterdam.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2½	63½	63 9/16	—
Dito dito	3	75 11/16	—	—
Dito dito	4	97⅛	97¼	—
Syndicaat	3½	—	—	—
Handel-maatsch.	4½	—	—	—
Belgie. Bij *Roth. schild.*	2½	—	—	—
Rusl. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	103½	—	—
Dito 1828–1829.	5	102	—	—
Dito 1840.	4	81	—	—
Stieglitz	4	80⅞	—	—
Dito 1854.	5	90	90¼	—
Dito 1855.	5	99½	99¾	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe 3% thans.	1¾	32¼	32⅜	—
Amortisable.		—	—	—
Buitenlandsche	3	—	—	—
Binnenlandsche	3	42	42 3/16	42¼
Portug. Te Lond.	3	43½	43⅝	—
Oostenr. Metall. 1816–1852	5	53 13/16	54⅛	54⅛
Dito Zilv. Nation.	5	57⅝	58 [illegible]	58
Dito Zilver 1849–1854	5	73½	—	—
Dito 1847–1852.	2½	28¾	—	—
Mexico. Londen.	3	—	—	—
Grenada id.	2¾	—	—	—
Venezuela id.		—	—	—
Uitgestelde		—	—	—

Londen.

Consols.	3	pCt.	96⅜
Mexico			—
Spanje	3	„	—
Dito	1¾	„	32⅞
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Antwerpen.

Metalliek.	5	pCt.	57⅛
Nat. Metalliek	5	„	61¼
Binnenl. Spanje	3	„	—
Spanje	1¾	„	—
Credit Prost.			—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	70.20
Fr. Créd. Mob.			796
Binnenl. Spanje	3	„	43
Spanje	1¾	„	—
Russische Spoorwegen			—

Weenen.

Metalliek	5	pCt.	71.80
Idem Nationaal			[illegible]
Wissel Londen.			[illegible]

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, welke onder beheer van de Weeskamers te *Batavia* en *Soerabaja* zijn gekomen en welke bij die Weeskamers door of namens de daarop regt hebbende, onder overlegging van de vereischte bewijzen van erfregt, behooren te worden opgevorderd en ontvangen.

Naam en voornamen der Erflaters.	Geboren		Namen en voornamen der Ouders.	Overleden			Testament.		Erfgenamen.		[illegible]
	te	den		te	den	als	Met	Zonder	Naam en voornamen.	Woonplaats.	
				Weeskamer te *Batavia*.							
Deuze, (Elbertus Ferdinand)	onbekend	onbekend	Dirk Deuze, en Henrietta Margaretha Juch	Riouw	20 Jan. 1858	particulier		zonder	onbekend	onbekend	f 28[illegible]
Flinn, (James George)	onbekend	onbekend	onbekend	Koepang	10 Aug. 1843	idem		zonder	idem	idem	19[illegible]
Grimm, (Johan Peter)	Greiffen Wiesbach, (Duitschl.)	in 1813	idem	Batavia	21 Oct. 1857	zendeling		zonder	idem	idem	[illegible]
Heisch, (Eduard)	Arheiligen, (Groot-Hertogdom Hessen-Darmstadt)	onbekend	idem	idem	5 Sept. 1857	koopman		zonder	idem	idem	10[illegible]
Hoek, (Nicolaas)	onbekend	idem	idem	idem	15 Dec. 1857	particulier		zonder	idem	idem	4.[illegible]
Hoekstra, (Jacob [illegible])	Harlingen	in 1822	idem	idem	4 Dec. 1857	idem		zonder	idem	idem	[illegible]
				Weeskamer te *Soerabaja*.							
Ligten, (Willem Hendrikus)	Soerabaja	onbekend	idem	Soerabaja	15 Febr. 1857	particulier		zonder	Zijne kinderen Frederik Nicolaas en Willem Christiaan van Ligten	residentie Kediri	[illegible]
Sasse, (Robert)	onbekend	idem	idem	Banjoewangi	4 April 1856	matroos		zonder	onbekend	onbekend	[illegible]
Francisco, (Joseph)	idem	idem	idem	idem	9 Aug. 1857	particulier persoon		zonder	idem	idem	[illegible]
Molier, (Louis Amandus)	Soerabaja	idem	idem	idem	17 Aug. 1856	idem		zonder	idem	Soerabaja	6.1[illegible]

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.